

“...ό ασθενής νοιώθει άδιεξοδικά καί άπεγνωσμένα ψάχνει γιά λίγη βοήθεια. (...) Λογικά, ένας τρόπος εΐναι νά άντλήσει κανείς δυνάμεις από μέσα του, από τόν δυνατό έαυτό του. (...)’Ο άρρωστος όμως πώς νά άντλήσει δυνάμεις από τόν έαυτό του, άφου καταρρέει; Μήπως από τή ζωή πού του φεύγει; από τό μέλλον του πού εΐναι σκοτεινό; από τούς δικούς του πού τούς αφήνει καί χωρίζεται καί τούς βλέπει καί αυτοί νά λυγίζουν; από τό έπαναλαμβανόμενο ψέμα ότι θά γίνει καλά; Καί οί συγγενείς καί φίλοι πώς νά τόν ενισχύσουν; Λέγοντας ότι όλα θά πάνε καλά; Μά άφου τά γεγονότα καί ή πραγματικότητα τούς διαψεύδουν. (...)

Τό ίδιο καί οί γιατροί καί οί νοσηλευτές. Τί νά πουν;’’Οτι θά έφαρμόσουν νέες θεραπείες; Μά έχουν έξαντλήσει τίς δυνατότητές τους. (...)

Κάτι πολύ σημαντικό πού μπορούμε νά κάνουμε γιά νά βοηθήσουμε, εΐναι νά δώσουμε στόν πάσχοντα αυθεντική αγάπη καί ταυτόχρονα αλήθεια. ’’Οχι αγάπη χωρίς αλήθεια. Ούτε αλήθεια χωρίς αγάπη, χωρίς φιλόανθρωπη έκφραση. Αυτά τά δύο θά προσφέρουν ξεκούραση καί θά έμπνεύσουν έμπιστοσύνη. Άπλά χρειάζεται αυθεντικότητα καί διάκριση.

’Η αγάπη δέν μπορεί νά έχει τά στοιχεία τής “καλής πράξης” αλλά τής όλόκαρδης συμπάρστασης. ’Ο ασθενής εκείνη τή στιγμή θέλει λίγο φως, λίγη άνάπαυση καί λίγη αγάπη όχι ως ύπερβολή συναισθήματος (κλάματα, γλυκά λόγια, συγκινήσεις κ.λπ.), αλλά ως ενδιαφέρον, ως στηριγμό, ως κατανόηση, ως καρδιακή συμμετοχή στή δυσκολία καί ως έλπιδα.

**’Η αγάπη πρέπει νά έχει δύναμη καί σπιβαρότητα. Μόνον έτσι στηρίζει”.**

Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαος,  
’Εκεί πού δέν φαίνεται ό Θεός (άποσιπάματα).

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: Η Διαχείριση του σωματικού - πνευματικού και κοινωνικού πόνου**  
**Α΄ Εσπερίδα: Τετάρτη 4 Μαρτίου 2015 - Β΄ Εσπερίδα: Τετάρτη 18 Μαρτίου 2015**

**ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ:**



Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου

**ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ:**



Υπουργείο Υγείας



Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος



Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:**

Επίσκοπος Καρπασίας κ.Χριστοφόρος  
Δρ Πέτρος Μάτσας  
Δρ Ευαγόρας Νικολαΐδης  
Δρ Σοφία Νέστορος  
Δρ Χάρης Χαραλάμπους  
Δρ π. Γεώργιος Ζήνωνος  
Δρ Μαριλένα Θεοδώρου  
Δρ Σταυρούλα Θεοφάνους Κιτηρή  
Αριστέιδης Χωραττάς  
π. Μάριος Δημοσθένους  
π. Ευστάθιος Σαββίδης

**ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:**

π. Κυριακός Κυριάκου  
Ευδόκιος Δημητρίου  
☎ 22554696  
☎ 22554774  
✉ Τ.Θ. 21130, Τ.Κ. 1502, Λευκωσία  
@ poimantiki.ygeias@iak.org.cy

**Μοριοδότηση:**

Ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος απονέμει στην Α΄ Εσπερίδα δύο μόρια συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης και στη Β΄ Εσπερίδα ένα.

Επίσης και οι δύο Εσπερίδες θα τύχουν μοριοδότησης από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Νοσηλευτών και Μαιών με διεθνή μόρια συνεχιζόμενης νοσηλευτικής εκπαίδευσης.

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ**

*Η Διαχείριση του σωματικού - πνευματικού και κοινωνικού πόνου*

Θεραπείουμε τον πόνο ή τον άνθρωπο;



**Α΄ Εσπερίδα**  
**οι διαστάσεις του πόνου**

Τετάρτη, 4 Μαρτίου 2015,  
Ώρα 7 μ.μ. - 9 μ.μ.

**Β΄ Εσπερίδα**  
**η διαχείριση του πόνου**

Τετάρτη, 18 Μαρτίου 2015,  
Ώρα 7 μ.μ. - 9 μ.μ.

Αίθουσα Ιδρύματος  
Αρχ. Μακαρίου Γ΄,  
Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου,  
Λευκωσία

Μοριοδότηση από  
Π.Ι.Σ. και Πα.Συ.Ν.Μ.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΕΣΠΕΡΙΔΑΣ**  
Τετάρτη, 4 Μαρτίου 2015, Ώρα 7 μ.μ.

**ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ - ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΥΝΕΔΡΩΝ**  
(6:00΄ μ.μ. - 6:45΄ μ.μ.)

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ (7:00΄ μ.μ. - 7:15΄ μ.μ.)**

Αρχιεπίσκοπος Κύπρου  
κ.κ. Χρυσόστομος Β΄

Υπουργός Υγείας  
κ. Φίλιππος Πατσαλής

Πρόεδρος Παγκύπριου Ιατρικού  
Συλλόγου (Π.Ι.Σ.)

Πρόεδρος Παγκύπριου Συνδέσμου  
Νοσηλευτών και Μαιών (Πα.Συ.Ν.Μ.)  
κ. Ιωάννης Λεοντίου

**Συντονιστές:**

Επίσκοπος Καρπασίας  
κ. Χριστοφόρος  
και Δρ Ευαγόρας Νικολαΐδης

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ Α΄ (7:15΄ μ.μ. - 07:25΄ μ.μ.)**

**Τί είναι πόνος;**

Δρ Σοφία Νέστορος

Παθολόγος (Εξειδίκευση Ανακουφιστικής  
Ιατρικής), Ιατρική Διευθύντρια Αντικαρκινικού  
Συνδέσμου Κύπρου.

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ Β΄ (7:25΄ μ.μ. - 7:35΄ μ.μ.)**

**Φαρμακευτική αντιμετώπιση  
του πόνου.**

Δρ Σταυρούλα Θεοφάνους Κιτηρή

Κλινικός Φαρμακοποιός, Προϊστάμενη  
Φαρμακείου Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας  
Κύπρου.

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ Γ΄ (7:35΄ μ.μ. - 7:45΄ μ.μ.)**

**Ακτινοθεραπευτική αντιμετώπιση του  
πόνου.**

Δρ Μαριλένα Θεοδώρου

Ακτινοθεραπευτής Ογκολόγος Γενικού Νοσοκομείου  
Λευκωσίας, Λέκτορας Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ Δ΄ (7:45΄ μ.μ. - 7:55΄ μ.μ.)**

**Πόνος-Ανακουφιστική φροντίδα και  
νοσηλευτική αντιμετώπιση.**

Μαρία Σοφοκλέους

ITU, RN, BSc, Msc, Ανώτερη Νοσηλευτικός Λειτουργός  
Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ Ε΄ (7:55΄ - 8:05΄ μ.μ.)**

**Ο Μείζων Ρόλος της Ψυχολογικής  
βοήθειας στον χρόνιο πόνο. Δεδομένα από  
τη Μελέτη Α.Λ.Γ.Ε.Α.**

Δρ Μαρία Καρεκλά

Επίκουρη Καθηγήτρια - Εγγεγραμμένη Κλινικός Ψυχολόγος  
Πανεπιστημίου Κύπρου.

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΤ΄ (8:05΄ μ.μ. - 8:25΄ μ.μ.)**

**Απόσπασμα πάσαν αληθόνα: Η ασθένεια  
ως κρίση της ύπαρξης και οι θεραπευτικές  
προτάσεις της Εκκλησίας.**

Κωνσταντίνος Κορναράκης

Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου  
Αθηνών.

**ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ**

(8:25΄ μ.μ. - 9:00΄ μ.μ.)

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ ΕΣΠΕΡΙΔΑΣ**  
Τετάρτη, 18 Μαρτίου 2015, Ώρα 7 μ.μ.

**ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ - ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΥΝΕΔΡΩΝ**  
(6:00΄ μ.μ. - 6:45΄ μ.μ.)

**Συντονιστές:**

Επίσκοπος Καρπασίας κ. Χριστοφόρος  
και Δρ Ευαγόρας Νικολαΐδης

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ Α΄ (7:00΄ μ.μ. - 7:30΄ μ.μ.)**

**Η Διαχείριση του ανθρώπινου πόνου.  
Η ιδέα και η μετουσίωση της στην πράξη.**

Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής  
κ. Νικόλαος

Αστροφυσικός και Μηχανολόγος, Πρόεδρος της Επιτροπής  
Βιοηθικής της Εκκλησίας της Ελλάδος.

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ Β΄ (7:30΄ μ.μ. - 7:45΄ μ.μ.)**

**Το έργο της διεπιστημονικής ομάδας  
ανακουφιστικής φροντίδας "ΓΑΛΙΛΑΙΑ".**

Δρ Αλίκη Τσερκέζογλου

Χειρουργός γυναικολόγος, Διευθύντρια Μονάδας  
Ανακουφιστικής Φροντίδας "ΓΑΛΙΛΑΙΑ".

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ Γ΄ (7:45΄ μ.μ. - 8:00΄ μ.μ.)**

**Προκλήσεις στην ψυχοκοινωνική  
φροντίδα ασθενούς/ οικογένειας.**

Σπύρος Τσοτάκος

Κοινωνικός Λειτουργός - Ψυχολόγος.

**ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ**

(8:00΄ μ.μ. - 8:30΄ μ.μ.)

**ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ**

(8:30΄ μ.μ. - 9:00΄ μ.μ.)